

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát – oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Karviná-Ráj, Olbrachtova 655/2

Olbrachtova 655/2, 734 01 Karviná-Ráj

Identifikátor školy: 600 135 314

Termín konání komplexní inspekce: 24. - 26. září 2001

Čj.	146 1084/01-11067
Signatura	kn3av103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Čtyřtřídní předškolní zařízení s pravidelným celodenním provozem od 6:00 do 16:00 hod, sdružuje mateřskou školu (dále jen MŠ) a školní jídelnu (IZO 119 700 042). Kapacita byla stanovena v souladu se zařazením do sítě škol s účinností od 1.1.1999 na 100 dětí v MŠ a 115 jídel ve školní jídelně. Ve školním roce 2001-2002 je zapsáno 97 dětí, optimálně rozdělených do tříd podle věku. Kapacita školy není překračována, počty dětí uvedené v přehledech výchovné práce a v přehledech docházky odpovídaly údajům uvedeným ve výkaze škol (MŠMT) V 1-01. Od roku 1995 je škola právní subjekt s postavením příspěvkové organizace. Provozovatelem MŠ je Město Karviná, Fryštátská 72.

Budova má potřebný počet místností i odpovídající sociální zařízení. K dispozici je rozsáhlá a velmi dobře udržovaná školní zahrada s terasou.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávací činnosti je posuzována z hlediska efektivity plánování, materiálně technických, psychohygienických a personálních podmínek. Zjišťována je účinnost organizace a forem pedagogické práce, uplatňování motivace a hodnocení v pedagogickém procesu, způsoby interakce a komunikace.

Řízené a spontánní činnosti

Ve všech třídách je realizován soustavný, cílený a vysoce integrovaný pedagogický program, který vychází z volného prolínání různorodých spontánních a řízených aktivit i jednotlivých výchovných složek. Umožňuje uplatnění aktuálních zájmů dětí i plánovaného pedagogického záměru učitelky. Program jednotlivých tříd je vyjádřen v tematických plánech, které jsou motivačně a obsahově sjednocené, respektují diferencovaný přístup k dětem a postihují široké spektrum činností v průběhu celého dne. Z obsahu i pojetí plánů je patrné, že výchovně vzdělávací práce je velice variabilní, preferuje osobnostní rozvoj dětí i jejich specifické potřeby. Plány jsou metodicky promyšlené, funkční a účelné.

Zvolený pedagogický program probíhá ve velmi podnětném a vysoce estetickém prostředí. Promyšleným a funkčním uspořádáním prostoru a hracích koutů jsou vytvořeny optimální podmínky pro každodenní výchovně vzdělávací aktivity, pro rozvoj samostatnosti a kreativity při herních a zájmových činnostech. Vybavení hračkami, učebními pomůckami a spotřebním materiálem je na výborné úrovni, nabídka je pestrá a dostačující pro všechny výchovné složky.

Ve sledovaných výchovně vzdělávacích činnostech byla zaznamenána vysoce účelná a smysluplná organizace všech aktivit, s maximální mírou přirozeného a samostatného chování dětí, a s výrazným respektem k individuálním potřebám každého dítěte. Zvolené metodické postupy a formy výchovné práce odpovídaly stanovenému pedagogickému záměru i věkovému složení třídy. Cíleně byly navozovány aktivity, které stimulovaly kreativní myšlení a prožívání dětí, v plné míře se uplatnila smyslová výchova i tvořivá dramatika, účelně byla využita metoda vlastní experimentace dětí. Ve všech integrovaných činnostech byly rovnoměrně zastoupeny skupinové a individuální formy práce, frontální forma byla využívána jako doplněk ke shrnutí a opakování. Promyšlená organizace a vysoce kvalitní vedení pedagogického procesu vedly k přirozené kázi a vstřícnému stimulujícímu klimatu, ve kterém měly učitelky přirozenou autoritu.

Ve všech činnostech, spontánních i řízených, byla uplatňována účelná a promyšlená motivace, která vycházela z týdenního tématu a citového prožitku dětí. Učitelky sledovaly zapojení všech dětí, jejich chování a reakce, v případě potřeby dovedly citlivým způsobem a s pedagogickým taktem děti dále motivovat, povzbudit a podpořit jejich sebedůvěru. Výsledky a průběh výchovných činností byly průběžně hodnoceny, učitelky dovedly ocenit snahu a pokrok dítěte. Hodnocení bylo vždy neformální a adresné. Kontrolou třídní dokumentace bylo zjištěno, že je pravidelně a velmi kvalitně vedena stejně jako pedagogická diagnostika dětí a individuální výchovně vzdělávací plány pro děti s odloženou školní docházkou (v letošním školním roce 4 děti).

Ve třídách byla zaznamenána přirozená a přátelská komunikace mezi učitelkami a dětmi, které měly dostatečný prostor pro slovní projev a rozvoj aktivní slovní zásoby. K tomu účelu byly vhodně využity jak cílený dialog, tak vyprávění zážitků dětí, nebo rozhovor nad obrázky. Výrazným přínosem byl partnerský přístup učitelek a jejich snaha o efektivní a smysluplnou komunikaci, která byla frekventovaná a v maximální míře zaměřena na jednotlivce. Důsledně byla respektována vzájemná tolerance a ohleduplnost mezi dětmi.

Spontánní a řízené činnosti realizované v rámci integrované výchovy jsou hodnoceny jako vynikající.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Výchovně vzdělávací práce školy je promyšlená a cílevědomá, příprava a plánování pedagogických činností je systematické a funkční. Výrazná variabilita činností a účelná organizace všech výchovných aktivit poskytuje dětem velké množství kvalitních podnětů, které rozvíjejí tělesné, poznávací i emocionální procesy. Citlivý a partnerský vztah učitelek k dětem podporuje spontaneitu a seberealizaci dětí, pozitivně ovlivňuje vysokou úroveň sociálních vztahů a bezprostřední komunikaci. Výrazná preference nových forem práce, vysoká kreativita učitelek a důslednost při pěstování dovedností a návyků ve všech výchovných oblastech jsou vynikajícím předpokladem pro úspěšnou realizaci zvoleného programu a koncepčních cílů.

Na základě zjištěných skutečností je kvalita výchovně vzdělávacích činností hodnocena ve všech sledovaných oblastech jako vynikající.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Dlouhodobá koncepce předškolního zařízení vychází z komplexní analýzy podmínek školy, na základě níž byly stanoveny priority a orientace výchovně vzdělávací práce školy. Dlouhodobé cíle jsou zaměřeny na komplexní rozvoj osobnosti dítěte obohacený o prvky ekologické výchovy. Prioritou je uspokojování dětské zvědavosti při poznávání světa, rozvoj odpovědného chování k přírodě, vytváření základních dovedností, návyků a postojů k životnímu prostředí. Hlavním prostředkem k dosažení stanovených cílů je komplexně integrovaná tématická výchova a prožitkové učení. V nadstandardní péči škola nabízí pravidelné saunování, plavání a pobyt ve škole v přírodě. Pro rozvoj zájmové aktivity dětí realizuje zájmové kroužky (sportovní, taneční aerobic, keramický, dramatický, pěvecký, výtvarné tvořivosti a seznamování s anglickým jazykem).

Na základě koncepčních cílů byl zpracován pracovní plán školy pro školní rok 2001/2002, vztahující se k řídicí i výchovně vzdělávací činnosti školy, spolupráci s rodiči i prezentaci školy na veřejnosti. V plánu jsou koncepční cíle blíže konkretizovány a specifikovány ve velmi přehledném a funkčním časovém harmonogramu, který je podkladem pro tematické plány tříd. Je vytvořen ucelený systém plánů s dlouhodobými, střednědobými i krátkodobými cíli, umožňující tvořivý přístup k jejich realizaci. Systém plánování je velmi účinný, poskytuje jasnou představu o záměrech a činnosti školy a ředitelce umožňuje průběžné vyhodnocování plnění stanovených úkolů.

Promyšlená koncepce i ucelený systém plánů svědčí o tvůrčím, autonomním přístupu ředitelky i celého kolektivu k plánování, které vychází důsledně z konkrétních podmínek, má odpovídající vypovídací hodnotu a mimořádně dobrou úroveň formálního zpracování.

Systém plánování je hodnocen jako vynikající.

Organizování

Škola má jasně a přehledně stanovenou organizační strukturu, pravidla provozu, kompetence i povinnosti jednotlivých pracovníků v organizačním a provozním řádu. Vzájemnou komunikaci a styk s rodiči upravuje vnější řád školy, který informuje o činnosti školy, přijímání dětí, uspořádání dne a dalších organizačních náležitostech. Všechny předložené dokumenty jsou velmi dobře a s vysokou administrativní kulturou zpracovány, mají vysokou vypovídací hodnotu.

Organizační zajištění pedagogického procesu je velmi funkční, rozvržení přímé výchovné práce 8 pedagogických pracovníků je efektivní a promyšlené, umožňuje souběžné působení učitelů při náročných výchovně vzdělávacích aktivitách.

Vnitřní informační systém má daná pravidla a přirozeně funguje. Je založen na neformálních vztazích. Všichni zaměstnanci mají přístup k potřebným informacím, které jsou předávány včas, objektivně a úplně, což vyplývá hlavně z každodenního úzkého kontaktu ředitelky se všemi zaměstnanci. K přenosu informací slouží rovněž informativní nástěnka ve sborovně a účelný systém pravidelných provozních a pedagogických porad. Písemné zápisy mají vysokou vypovídací hodnotu a obsahují relevantní informace o současném stavu MŠ i řešených výchovně vzdělávacích a provozních záležitostech. Důvěrné informace o dětech a zaměstnancích jsou zajištěny proti zneužití.

MŠ je v maximální míře otevřená rodičům, programově počítá s jejich aktivní účastí na životě školy. Rodiče mohou volně vstupovat do tříd a být přítomni práci s dětmi nebo se volně účastnit velmi bohaté nabídky nejrůznějších aktivit (Mámo táto pojď si hrát, drakiáda, adventní slavnosti, karnevalový rej, pohádkový les, svatojánská noc a jiné).

Výrazně pozitivním přínosem je rovněž prezentace školy na veřejnosti (výstavy dětských prací, pravidelná účast v soutěžích vyhlašovaných časopisem sluníčko a dalšími subjekty). V rámci ekologického programu škola spolupracuje s ekologickým sdružením VITA a ALCEDO, s Okresní stanicí mladých přírodovědců v Karviné, s nadacemi „Zdravé město“ a „Fond volného času“ i s obecně prospěšnou společností „Karviná 2000“.

Sledovaná oblast je hodnocena jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy pružně reaguje na nové podněty a tendence v předškolní pedagogice a usiluje o jejich aplikaci v praxi. Pro své pracovníky se snaží vytvářet optimální pracovní podmínky a svým přístupem přispívá ke vstřícné a kooperativní atmosféře. Podařilo se jí získat a úspěšně

motivovat všechny zaměstnance pro vytvoření a realizaci vlastního kurikula, vytvoření prožitkových projektů v ekologické výchově a v minimálně preventivním programu. Podporuje další vzdělávání učitelek a sama jde v tomto směru příkladem. Systém dalšího vzdělávání je promyšleně zaměřen na prohlubování a zkvalitňování práce v souvislosti s koncepčními cíli a realizací výchovně vzdělávacího programu. Kromě účasti na seminářích učitelky samostatně studují odbornou literaturu a získané poznatky využívají při výchovně vzdělávacích činnostech. Ve škole je k tomuto účelu zajištěn dostatek metodických příruček a pedagogické literatury, její fond je průběžně inovován.

Systém pravidelného hodnocení pracovníků je zaveden, kritéria hodnocení pro přiznání diferencovaných nadtarifních složek platu jsou zpracována a všem pracovníkům známá.

Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Ve škole je vytvořen účinný a diferencovaný systém kontrolní činnosti, který plní funkci zpětné vazby. Vychází z analýzy práce za minulý školní rok a z pracovního plánu školy, kde je kontrolní činnost zpracována v samostatné příloze. Těžištěm kontrolní činnosti je průběžná kontrola postihující všechny oblasti chodu zařízení a poměrně pravidelná hospitační činnost, která se zaměřuje na plnění úkolů ročního plánu. Kontrolní činnost je průkazně dokumentována, zápisy obsahují závěry i doporučení pro další práci a mají dobrou vypovídací hodnotu. Výsledky kontrol jsou s jednotlivými pracovníky individuálně projednávány, souhrnně jsou využívány a zobecňovány na pedagogických radách jako jeden z prostředků metodického vedení.

Kromě pravidelné a plánované kontrolní činnosti ředitelka pružně reaguje na aktuální situace a citlivě řeší vzniklé problémy.

Kontrolní činnost je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepčně promyšlené a organizačně vysoce funkční řízení vytváří optimální podmínky pro úspěšnou realizaci zvoleného výchovně vzdělávacího programu. Je v souhrnu hodnocena jako vynikající.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V rámci komplexní inspekce bylo kontrolováno účetní období roku 2000.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Posledním rozpočtovým opatřením č. 123/2000 ke dni 29. prosince 2000 ze dne 12. ledna 2001 byly referátem školství Okresního úřadu Karviná stanoveny závazné ukazatele státního rozpočtu roku 2000, které byly dodrženy.

Kladný hospodářský výsledek vzniklý z přidělených prostředků ze státního rozpočtu byl navržen k přidělení do fondu rezerv. Ke dni inspekce referát školství téhož úřadu tento příděl ještě neschválil.

Výkaz zisku a ztrát Úč ROPO 4-02 byl zpracován souhrnně za oba zdroje financování (obecní prostředky a státních prostředky) a byl doplněn výsledovkami za střediska obec a okresní úřad. Sečtené údaje obou středisek odpovídaly údajům uvedeným v citovaném výkaze a navazovaly na rozpis rozpočtu za rok 2000.

Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních nákladech činil 64,9 %.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Posledním rozpočtovým opatřením č. 123/2000 ke dni 29. prosince 2000 ze dne 12. ledna 2001 byly referátem školství Okresního úřadu Karviná stanoveny závazné ukazatele mzdové regulace, které byly dodrženy.

Čerpání mzdových prostředků uvedených ve statistickém výkaze P1-04 odpovídalo údajům uvedeným v hlavní účetní knize k 31. prosinci 2000.

Počet pedagogických a nepedagogických zaměstnanců odpovídal údajům ve výše cit. výkaze P1-04. Všichni kontrolovaní pedagogičtí zaměstnanci měli odbornou a pedagogickou způsobilost.

Zařazení kontrolovaných zaměstnanců do platových tříd bylo ve všech případech správné. V zařazení kontrolovaných zaměstnanců do platových stupňů došlo pouze u jednoho k chybnému zápočtu doby praxe.

Osobní příplatky tvořily 67,3 % z celkového objemu nenárokovaných složek platu a odměny 32,7 %. Princip čerpání nenárokovaných složek platu v rozdělení mezi osobní příplatky a odměny v poměru 80 % a 20 % nebyl dodržen. Osobní příplatky a odměny byly řádně zdůvodněny u každého jednotlivého zaměstnance. Kritéria pro přiznání osobních příplatků a odměn tvořily přílohu ke kolektivní smlouvě. Každý zaměstnanec obdržel písemné zdůvodnění svého osobního příplatku, které odpovídalo kritériím stanoveným v kolektivní smlouvě.

V organizaci byl chybně krácen příplatek za vedení při plném pracovním úvazku u jednoho zaměstnance.

Kontrolovaní zaměstnanci byli řádně seznámeni se všemi složkami svého platu na platovém výměru.

V organizaci byly řádně uzavřeny za rok 2000 dvě dohody o provedení práce.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Podíl na ostatní neinvestiční výdaje byl rozepsán ve výši 1,8 % příspěvku ze státního rozpočtu. Na učební pomůcky bylo použito 26,7 % ONIV, na vzdělávání zaměstnanců 14,3 %. Ostatní prostředky byly použity na pracovní oděvy a jejich údržbu a zákonné pojištění zaměstnanců. Přidělené prostředky byly čerpány efektivně.

Zkontrolovány byly všechny účetní doklady, jimiž byly vyúčtovány státní prostředky. Tyto obsahovaly všechny předepsané náležitosti

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Účelové prostředky ze státního rozpočtu v roce 2000 škola neobdržela.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Investiční prostředky ze státního rozpočtu škola v roce 2000 neobdržela.

Hodnocení kvality výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy byla zpracována kvalitně a obsahovala všechny náležitosti k utvoření obrazu materiálního zabezpečení provozu a výuky v roce 2000 s výhledem do roku 2001.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Na základě všech kontrolních zjištění vyplývá, že všechny finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně ve prospěch zvoleného výchovně vzdělávacího programu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školních zařízení č.a. ŠU-99 obr-2 ze dne 31. ledna 1999,
- koncepce a pracovní plán školy pro rok 2001/2002 a navazující výchovně vzdělávací plány tříd,
- třídní dokumentace
- organizační, provozní a vnější řád školy,
- zápisy z provozních a pedagogických porad,
- záznamy kontrolní činnosti ředitelky,
- záznamy pedagogické diagnostiky
- podkladová inspekční dokumentace
- výsledky práce s dětmi (pracovní listy, výkresy, výrobky a pod.).
- Výkaz zisku a ztrát Ač ROPO 4-02 ke dni 31. prosince 2000, výsledovka střediska 0001 – Městský úřad k 31. prosince 2001, výsledovka střediska 0002 – Okresní úřad k 31. prosince 2001, vyúčtování státní dotace na tabulkách zadaných referátem školství Okresního úřadu Karviná 5a, 5b, 5c ke dni 31. ledna 2001, hlavní účetní knihy za jednotlivé měsíce roku 2001, účetní doklady uvedené v citované tabulce 5c,
- Výkaz Škol (MŠMT) P1-04 – Sumář pracovníků a mzdových prostředků v regionálním školství k 31. prosince 2000,
- osobní spisy zaměstnanců.

ZÁVĚR

Posouzením všech sledovaných oblastí byla inspekcí konstatována tato výrazná pozitiva:

- Vynikající úroveň výchovně vzdělávacích činností s výraznou preferencí nových forem práce umožňující individualizaci, přirozenost a funkčnost pedagogického působení.
- Vynikající podmínky, koncepční promyšlenost a organizačně vysoká funkčnost provozu zařízení.
- Výrazná a účinná prezentace školy na veřejnosti.

Na základě zjištěných skutečností je kvalita výchovně vzdělávacích činností školy hodnocena ve všech sledovaných oblastech jako vynikající stejně tak jako podmínky pro úspěšnou realizaci zvoleného výchovně vzdělávacího programu.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Alice Strnadlová	
Členové týmu	Mgr. Anna Lacková	
Další zaměstnanci ČŠI	Libuše Švecová Ing. Lada Bednárová	

V Ostravě dne 17. října 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. října 2001

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Jana Pučková

podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Ostrava, 28. října 33, Ostrava	2000-11-05	146 1261/01-11067
Zřizovatel: Město Karviná, Fryštátská 72 73 301 Karviná	2000-11-05	146 1262/01-11067

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány